

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Юлияна Крумова Маринова, д.м.

за представения дисертационен труд

„Медико-социални пролеми на инвалидността в системата на медицинската експертиза”

от доц. д-р Параскева Манчева Драганова, д.м.

за придобиване на научна степен „Доктор на науките”

по научната специалност „Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията”, професионално направление 7.1 „Медицина”, област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт

Настоящото становище представям в качеството си на член на Научното жури, назначено със Заповед № Р-109-256/16.05.2018 г. на Ректора на Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов” - Варна въз основа на решение на Факултетния съвет на Факултета по обществено здравеопазване (Протокол №124/02.05.2018 г.) за оценяване на дисертационния труд на доц. д-р Параскева Манчева Драганова, д.м. Дисертационният труд е обсъден и предложен за защита от заседание на Катедра „Социална медицина и организация на здравеопазването”, при Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов” - Варна.

Представеният за оценяване дисертационен труд отговаря на изискванията, посочени в Закона за развитие на академичния състав и Правилника за неговото приложение. Дисертацията е във вид и обем, съответстващи на специфичните изисквания на катедрата. Съдържа 209 стандартни машинописни страници. Дисертационният труд е структуриран в четири глави и е онагледен с 12 фигури, 23 таблици и 3 приложения. Книгописът съдържа 379 литературни източника, от които 224 на кирилица и 155 на латиница.

Литературният обзор е представен като постановка на проблема в първа глава – инвалидността, и втора глава - нейната оценка и рехабилитация. Добросъвестно и задълбочено д-р Манчева разглежда посочените проблеми, фокусирайки върху историческите аспекти, нормативни актове, документи, сегашното състояние на проблемите с тяхната многоизмерност и дискутабилност, с различна интерпретация и оценки. Следва да се подчертае умението на автора да

борави и обсъжда научна литература в сложна интердисциплинарна област (медицинска, социална и правна) с важни отражения за съвременното общество и медицинска практика. Специално внимание и висока оценка заслужава обзорът в частта за съдържанието на понятието „инвалид/човек с увреждане и проучването на историческото разбиране за инвалидност. Европейският опит е разгледан подробно с извеждане на добрите за България практики.

Цел, задачи, хипотези, материал и методи се представят на 6 страници от дисертацията. Същите са ясно формулирани и аргументирани. Целта е точна и ясна: да се изследват медико-социалните проблеми на човека с инвалидност/увреждане, с акцент на свързаност с функционирането на системата на медицинската експертиза и социалното интегриране и да се разработят насоки за промяна. Изследователските задачи са представени в 8 пункта, пряко свързани с целта. Използваните методи (количествени и качествени) са адекватни на поставените задачи и са описани подробно и точно. Ясно са описани обекта и предмета на изследването, както и критериите за подбор на изследваните лица. Инструментите на изследването са описани задълбочено. Принос на изследователя е разработването на оригинален инструмент с висока степен на надеждност за изследване мнението на хората с инвалидност/увреждане относно реализиране на социалните права, произтичащи от медицинската оценка от ТЕЛК. Математико-статистическите методи за обобщаване и анализ на данните от проучванията са коректно представени и адекватни на изследователските задачи.

Резултатите от собствените проучвания доц. д-р Манчева представя в пет направления: съдържание на понятието „инвалид/човек с увреждане“; реализиране на правата на хората с инвалидност/увреждане в условията на действащото законодателство; мнението на пациенти с инвалидност/увреждане за функционирането на системата на медицинската експертиза и социалната интеграция; медицинската експертиза на работоспособността и оценка на инвалидността/увреждането - основни констатации от анализа на ситуацията у нас; експертното мнение по проблемите на оценката на инвалидността и нейната рехабилитация. Същите са подробно описани и богато онагледени на 74 страници от дисертационния труд. Изложението в тази част е адекватно структурирано, логически обвързано с последователността на представяне на резултатите.

